

**Lag
om ändring i radioansvarighetslagen (1966: 756);**

utfärdad den 4 april 1991.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om radioansvarighetslagen (1966: 756)

dels att 1, 3, 4 och 10 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas tre nya paragrafer, 3 a, 3 b och 11 §§ av följande lydelse.

1 §² Denna lag gäller yttrandefriheten i ljudradio- och televisionsprogram (radioprogram) som svenskt programföretag får sända med stöd av tillstånd enligt 5 § första eller andra stycket radiolagen (1966: 755). Lagen gäller också yttrandefriheten i radioprogram till allmänheten som förmedlas från annat svenskt programföretag genom satellitsändning som utgår från Sverige.

Bestämmelsen i 5 § andra stycket är tillämplig även på meddelande för offentliggörande i program som anordnas av utländskt programföretag samt anskaffande av uppgifter och underrättelser för sådant offentliggörande. Bestämmelserna i 2 § första stycket samt 4, 5 och 7–9 a §§ äro ej tillämpliga på program eller del av program som består i direktsändning av dagshändelse eller av sådan gudstjänst eller offentlig tillställning som anordnas av annan än programföretaget.

I frågor, som ej behandlas i denna lag eller i bestämmelse som meddelats med stöd av lagen, gäller vad som föreskrives i annan författning.

3 §³ För varje radioprogram skall finnas en programutgivare med uppgift att förebygga yttrandefrihetsbrott. Ingenting får sändas mot programutgivarens vilja.

Programutgivare skall ha hemvist i Sverige. Han får inte vara underårig eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Programutgivare förordnas av programföretagets chef eller av annan tjänsteman hos företaget som denne har bemyndigat. Den som har sådant bemyndigande får dock inte meddela förordnande för annan än den som programföretagets chef tidigare förordnat till programutgivare.

3 a § Till programutgivare bör förordnas endast person som har sådana insikter i rättsordningen och sådan erfarenhet av programverksamhet att han självständigt kan bedöma frågor om missbruk av yttrandefriheten i radioprogram. Programutgivarna bör ej vara flera än som är nödvändigt för att de skall kunna följa programverksamheten och i mån av behov kontrollera programmen.

Förordnande för programutgivare skall avse visst program eller en viss grupp av program.

¹ Prop. 1990/91: 94, KU33, rskr. 169.

² Senaste lydelse 1986: 1211.

³ Senaste lydelse 1988: 1317.

3 b § Hos programföretaget skall det föras ett eller flera register, där det före sändningen av program skall antecknas vem som är programutgivare. Vidare skall för varje särskilt program antecknas beräknad tidpunkt för sändningens början och formen för sändningen (direktsändning eller sändning av inspelat program). Har beslut meddelats enligt 4 § andra stycket, skall också antecknas namn, födelsetid och bostadsadress beträffande var och en som avses med beslutet.

I registret skall även antecknas bemyndigande enligt 3 § tredje stycket att förordna programutgivare. Av anteckningen skall tydligt framgå vilken omfattning bemyndigandet har.

Vid varje anteckning i registret skall anmärkas när anteckningen har gjorts.

Register som avser i första stycket skall hållas tillgängligt för allmänheten.

4 § Programutgivare är ansvarig för yttrandefrihetsbrott i radioprogram för vilket han är förordnad.

Beträffande program som direktsändes kan dock den som skall förordna programutgivare besluta, att i stället var och en som framträder i programmet själv skall bära ansvaret för yttrandefrihetsbrott som han begår. Om beslutet skall före sändningen underrättelse lämnas till de berörda och anteckning göras i ett sådant register som avses i 3 b §. Har sådana åtgärder försumrats beträffande någon av dem som skall framträda i programmet, är beslutet utan verkan mot honom.

Har programutgivare ej förordnats eller uppgift härom ej registrerats före sändningen, vilar det ansvar för yttrandefrihetsbrott i programmet som programutgivaren skulle ha burit i stället på den som haft att förordna programutgivare.

10 §⁴ För att säkerställa framtida bevisning om en sändnings innehåll skall programföretaget göra en upptagning av varje program som sänds och bevara denna minst sex månader från sändningen. Rätt att kostnadsfritt ta del av en sådan upptagning och få en utskrift av vad som har yttrats i programmet har

1. justitiekanslern,
2. en enskild som anser att ett yttrandefrihetsbrott mot honom har begåtts i programmet eller att han har lidit skada på grund av ett yttrandefrihetsbrott i programmet, om det inte är uppenbart att han inte berörs av programmet på sådant sätt att han kan vara målsägande.

I lagen (1978:487) om pliktexemplar av skrifter och ljud- och bildupptagningar finns föreskrifter om skyldighet för programföretaget att lämna upptagningar till arkivet för ljud och bild.

11 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att fullgöra någon av sina skyldigheter enligt 3 b § fjärde stycket eller 10 § första stycket döms till böter eller fängelse i högst ett år.

⁴ Senaste lydelse 1977:1018.

Justitiekanslern är åklagare i mål om ansvar för brott som avses i första stycket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 1991.
2. Genom lagen upphävs förordningen (1967: 226) om tillämpningen av radioansvarighetslagen (1966: 756).
3. 1 § tillämpas i sin nya lydelse endast på radioprogram som sänts efter ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

BENGT GÖRANSSON

Marianne Eliason
(Justitiedepartementet)

